Boğaz Çinlileri: iki hukuk dünyası arasında bir köprü

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Aracılardan oluşan bir topluluk

Singapur'daki Çinlilerin hepsi yeni gelmiş göçmenler değildi. Erken dönem tüccar elitinin önemli bir kısmı, Çinli ailelerin kuşaklardır yaşadığı ve kendine özgü bir kültür geliştirdiği Malakka'dan geliyordu. Boğaz Çinlileri (Straits Chinese) ya da Baba olarak da bilinen bu Peranakan Çinlileri, denizci Güneydoğu Asya limanlarına yerleşen ilk Güney Çinli göç dalgalarının torunlarıydı. Pek çoğu yüzyıllar boyunca yerel ailelerle evlenmişti. Malaycayla akraba olan ve çok sayıda Hokkien sözcüğü içeren bir kreol dil olan Baba Malaycasını konuşuyorlardı.[1] Annesi Peranakan olan Tan Tock Seng de bu çevreye mensuptu. Farquhar'ı Malakka'dan yeni yerleşime kadar izleyen Çinli tüccarların çoğu da öyle.

Boğaz Çinlileri ticari ve hukuki düzende özel bir konuma sahipti. Britanya yerleşimlerinde doğdukları için Britanya tebaasıydılar. Pek çoğu Batı eğitimini ekonomik yükselmenin bir aracı olarak benimsedi. Yirminci yüzyıla gelindiğinde çoğu İngilizce eğitim almıştı. İngilizce, Malayca ve Çin dünyası hakkındaki bilgileri onları sömürge yönetimi ile Çinli nüfus arasında vazgeçilmez aracılar haline getirdi.[2]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Ticarette Avrupalı ticaret evlerinin kefilleri, simsarları ve ortakları olarak, avukat ve kâtip olarak, daha sonra da banka ve sigorta şirketlerinin kurucuları olarak görev yaptılar.

İki hukuk dünyası

Boğaz Çinlilerinin konumu, sömürge Singapur'unda iki hukuk dünyasının bir arada var olduğunu gösteriyor. Bir yanda sözleşmeleri, trust'ları ve şirketleriyle mahkemelerin İngiliz hukuku duruyordu. Öte yanda dernekleri, yeminleri, tahkimi ve itibarıyla Çin topluluğunun örf ve adete dayalı düzeni vardı. Boğaz Çinlileri bu ikisi arasında hareket ediyordu. Aile işleri, III. Bölüm'de anlatılan ve evlilik ile miras konularında Çin geleneklerini dikkate alan değiştirilmiş İngiliz hukukuna tabiydi. Ticari işlerinde ise hem resmî sözleşmelere hem de gayriresmî güvene dayanıyorlardı.

Bu ikili yetkinlik onlara, modern finans merkezinin bir özelliğini önceden haber veren ticari bir avantaj sağladı. Bugün Singapur'daki uluslararası iş hayatı, hem uluslararası hukukun ve düzenlemelerin resmî kurallarını hem de Asyalı aile şirketlerinin gayriresmî beklentilerini anlayan insanlara dayanır. Bu dünyalar arasında köprü kurabilen avukatlar, bankacılar ve danışmanlar, Boğaz Çinlilerinin on dokuzuncu yüzyılda üstlendiği işlevin aynısını yerine getirir. Bu kitabın J. Kısmı, bağımsızlıktan sonra dilin ve hukuk eğitiminin bu köprü rolünü nasıl biçimlendirdiğini inceliyor.

Notlar

1. Wikipedia, "Peranakan Chinese" (Erişim tarihi: Eylül 2026): denizci Güneydoğu Asya'ya gelen ilk Güney Çinli yerleşimci dalgalarından türeyen, kökeni özellikle Malakka'ya dayanan etnik grup; "related to the Malay language, which contains many Hokkien words" olan Baba Malaycasını konuşmuşlardır. ↩
2. Wikipedia, "Peranakan Chinese" (Erişim tarihi: Eylül 2026): yirminci yüzyıla gelindiğinde "most Peranakan were English or Dutch-educated"; "readily

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

embraced Western culture and education as a means to advance economically" ve Britanya makamları ile Çinli nüfus arasında aracı olmuşlardır. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.